

II

(Akti, katerih objava ni obvezna)

EVROPSKI PARLAMENT

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA
z dne 28. septembra 2005
o sprejetju statuta poslancev Evropskega parlamenta
(2005/684/ES, Euratom)

EVROPSKI PARLAMENT JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 190(5) Pogodbe,

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 108(4) Pogodbe,

po posvetovanju s Komisijo ⁽¹⁾,

s soglasjem Sveta ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Parlament sestavljajo „predstavniki narodov držav, združenih v Skupnosti“. Ti predstavniki so tudi v skladu s členom 190(1) Pogodbe ES „predstavniki narodov držav, združenih v Skupnosti“. Ta izraz se uporablja tudi v členu 190(2) Pogodbe ES („število predstavnikov, izvoljenih v posamezni državi članici“) in v členu 190(3) Pogodbe ES („predstavniki so izvoljeni za obdobje petih let“). Določbe, po katerih so poslanci predstavniki narodov, zahtevajo, da se v tem statutu uporablja izraz „poslanec“.
- (2) Parlament ima v skladu s prvim odstavkom člena 199 Pogodbe ES pravico, da notranje zadeve ureja s poslovnikom, pri tem pa upošteva ta statut.
- (3) Člen 1 tega statuta povzema izraz „poslanec“ in pojasnjuje, da ne gre za pravice in dolžnosti poslancev, temveč za ureditev in splošne pogoje za izvrševanje mandata.

⁽¹⁾ Mnenje Komisije z dne 3. junija 2003, potrjeno s strani podpredsednice Wallström na zasedanju Parlamenta dne 22. junija 2005.

⁽²⁾ Dopis Sveta z dne 19. julija 2005.

- (4) Treba je urediti v členu 2 zagotovljeno svobodo in neodvisnost poslancev, ki nista omenjeni v nobenem besedilu primarne zakonodaje. Izjave, s katerimi se poslanci zavežejo, da bodo v določenem trenutku odstopili, ali blanko izjave o odstopu, ki jih lahko stranka poljubno uporabi, niso združljive s svobodo in neodvisnostjo poslancev, zato s pravnega vidika ne morejo biti obvezujoče.
- (5) Člen 3(1) se navezuje na besedilo člena 6(1) Akta o volitvah članov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami z dne 20. septembra 1976.
- (6) Pravica do pobude, opredeljena v členu 5, je temeljna pravica vsakega poslanca Parlamenta. Poslovnik Parlamenta te pravice ne sme zmanjševati.
- (7) V členu 6 obravnavana pravica do vpogleda v dokumente, ki je že doslej izhajala iz poslovnika Parlamenta, predstavlja bistveni vidik izvrševanja mandata, zato jo je treba vključiti v ta statut.
- (8) Člen 7 naj zagotavlja dejansko ohranitev jezikovne raznolikosti kljub nasprotnim prizadevanjem. Preprečiti je treba vsako diskriminacijo katerega koli uradnega jezika. To načelo naj velja tudi po širitvi Evropske unije.
- (9) Poslanec prejme v skladu s členoma 9 in 10 nadomestilo za opravljanje svojih nalog. Skupina strokovnjakov, ki jo je imenoval Evropski parlament, je maja 2000 predložila študijo o višini nadomestila, na podlagi katere predstavlja 38,5 % osnovne plače sodnika Sodišča Evropskih skupnosti ustrežno nadomestilo.
- (10) Ker se nadomestila, začasna nadomestila, starostne, invalidske ter vdovske in družinske pokojnine financirajo iz splošnega proračuna Evropske unije, se obdavčijo v skladu z davčnimi predpisi Skupnosti.
- (11) Zaradi posebnega položaja poslancev, predvsem zaradi neobvezne prijave bivališča na delovnih mestih Parlamenta in njihove posebne povezanosti z državo, v kateri so bili izvoljeni, morajo imeti države članice možnost, da za nadomestila, začasna nadomestila, starostne, invalidske ter vdovske in družinske pokojnine uporabljajo nacionalne davčne predpise.
- (12) Člen 9(3) je potreben, ker politične stranke pogosto pričakujejo, da bo del plačil, navedenih v členu 9(1) in (2), namenjen njihovem delovanju. Takšna oblika financiranja strank ne bi smela biti dopustna.
- (13) V členih 9(2) in 13 predvidena začasna nadomestila so namenjena predvsem premostitvi obdobja od konca mandata do začetka nove poklicne poti. Pri nastopu drugega mandata ali javne funkcije ta namen ne pride v poštev.
- (14) Glede na trenutne razmere na področju pokojnin v državah članicah se zdi primerno, da ima nekdanji poslanec pravico do pokojnine, ko dopolni 63 let. Ureditev člena 14 ne posega v pristojnosti držav članic, da višino pokojnine določijo v skladu z nacionalno zakonodajo.
- (15) Določbe glede vdovskih in družinskih pokojnin so v glavnem skladne z veljavno zakonodajo Evropske skupnosti. Pravica vnovič poročenega ovdovelega zakonca temelji na sodobni ideji, v skladu s katero ta pravica izhaja iz lastnega dosežka in ni namenjena samo preskrbljenosti ovdovelega zakonca. Pravica tudi ni izključena, če je ovdoveli zakonec preskrbljen, ker ima lastne prejemke ali premoženje.

- (16) Člen 18 je potreben, ker ta statut ukinja plačila prispevkov držav članic, kot so povračila stroškov zdravstvenih storitev ali dodatki k prispevkom za zdravstveno zavarovanje. Ti prispevki se velikokrat plačujejo tudi po prenehanju mandata.
- (17) Določbe o povračilu stroškov morajo upoštevati načela, ki jih je Sodišče Evropskih skupnosti izoblikovalo v svoji sodbi „Lord Bruce“⁽³⁾. Parlament lahko tako v ustreznih primerih izplača nadomestila na osnovi pavšalne ureditve in na ta način zmanjša administrativne stroške, povezane s sistemom preverjanja vsakega posameznega izdatka. To je v skladu z dobro upravo.
- (18) Predsedstvo Parlamenta je 28. maja 2003 sprejelo vrsto novih predpisov o povračilu in nadomestilu stroškov poslancem na podlagi dejansko nastalih stroškov, ki bodo začeli veljati skupaj s tem statutom.
- (19) Države članice morajo zagotoviti ohranitev predpisov, v skladu s katerimi imajo poslanci Evropskega parlamenta pri izvrševanju mandata v svoji državi enak položaj kot nacionalni poslanci. Rešitev tega problema na evropski ravni ni možna, saj v državah članicah veljajo številni povsem različni predpisi. Izvrševanje mandata poslancev Evropskega parlamenta v državi članici, kjer so bili izvoljeni, bi bilo brez takšnih predpisov bistveno težje ali celo nemogoče. Dejansko izvrševanje mandata je tudi v interesu držav članic.
- (20) Člen 25(1) je potreben, ker nadvse različni nacionalni predpisi, ki jih morajo poslanci sedaj spoštovati, na evropski ravni onemogočajo rešitev problemov, povezanih s prehodom s starega na nov evropski sistem. Pravica poslancev do izbire izključuje zmanjševanje pravic ali poslabšanje njihovega ekonomskega položaja. Ureditev iz člena 25(2) je posledica odločitve iz člena 25(1).
- (21) Razlike v nacionalnih ureditvah so upoštevane v členu 29, v skladu s katerim lahko države članice določijo ureditev, ki odstopa od določb tega statuta kot prehodni ukrep. Takšne razlike opravičujejo tudi možnost usklajevanja plačila poslancev Evropskega parlamenta in poslancev nacionalnih parlamentov –

SKLENIL:

NASLOV I

PRAVILA IN SPLOŠNI POGOJI ZA OPRAVLJANJE NALOG POSLANCEV EVROPSKEGA PARLAMENTA

Člen 1

Ta statut določa pravila in splošne pogoje za opravljanje nalog poslancev Evropskega parlamenta.

Člen 2

1. Poslanci so svobodni in neodvisni.

⁽³⁾ Sodba Sodišča z dne 15. septembra 1981 v zadevi 208/80, Rt. Hon. Lord Bruce of Donington proti Eric Gordon Aspden, Zbirka 1981, str. 2205.

2. Dogovori o odstopu pred iztekom mandata ali ob koncu mandatne dobe so nični.

Člen 3

1. Poslanci glasujejo posamezno in osebno. Pri tem niso vezani na pooblastila ali navodila.
2. Dogovori o načinu izvrševanja mandata so nični.

Člen 4

Pisni in elektronski zapisi, ki jih je poslanec prejel, pripravil ali poslal, se ne obravnavajo kot dokumenti Parlamenta, razen če so bili vloženi v skladu s poslovníkom.

Člen 5

1. Vsak poslanec ima pravico, da v okviru pravice do pobude Parlamenta predlaga akt Skupnosti.
2. Parlament v svojem poslovníku določi pogoje za uresničevanje te pravice.

Člen 6

1. Poslanci imajo pravico do vpogleda v vse spise, ki jih hrani Parlament.
2. Odstavek 1 ne velja za osebne spise in obračune.
3. Odstavek 1 se uporablja ob upoštevanju pravnih aktov Evropske unije in sporazumov institucij o dostopu do dokumentov.
4. Parlament določi pogoje za uresničevanje te pravice.

Člen 7

1. Dokumenti Parlamenta so prevedeni v vse uradne jezike.
2. Govorni prispevki se simultano tolmačijo v vse druge uradne jezike.
3. Parlament določi pogoje za izvajanje tega člena.

Člen 8

1. Poslanci se lahko združujejo v politične skupine.
2. Parlament v svojem poslovníku določi pogoje za uresničevanje te pravice.

Člen 9

1. Poslanci imajo pravico do primernega nadomestila, ki jim zagotavlja neodvisnost.
2. Po izteku mandata so upravičeni do začasnega nadomestila in pokojnine.
3. Sporazumi o razporeditvi nadomestil, začasnih nadomestil in pokojnin v namene, ki niso zasebne narave, so nični.
4. Družinski člani poslanca ali nekdanjega poslanca imajo pravico do vdovske ali družinske pokojnine.

Člen 10

Višina nadomestila znaša 38,5 % osnovne plače sodnika Sodišča Evropskih skupnosti.

Člen 11

Nadomestilo, ki ga je poslanec prejel za izvrševanje mandata v drugem parlamentu, se upošteva pri nadomestilu.

Člen 12

1. Za nadomestilo iz člena 9 se plača davek Skupnosti v skladu s pogoji, ki so bili določeni na podlagi člena 13 Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti za uradnike in druge uslužbence Evropskih skupnosti.
2. Prispevki za poklicne in osebne stroške ter družinski dodatki ali pomoči iz socialnih razlogov v skladu s členom 3(2) do (4) Uredbe Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 260/68 z dne 29. februarja 1968 o pogojih in postopku obdavčevanja v korist Evropskih skupnosti ⁽⁴⁾ se ne uporabljajo.
3. Odstavek 1 ne posega v pristojnosti držav članic, da nadomestilo obdavčijo v skladu z nacionalno davčno zakonodajo, če pri tem ne pride do dvojne obdavčitve.
4. Države članice lahko upoštevajo nadomestilo pri določitvi davčne stopnje za druge dohodke.
5. Ta člen velja tudi za začasna nadomestila in starostne, invalidske ter vdovske in družinske pokojnine v skladu s členi 13, 14, 15 in 17.
6. Prispevki iz členov 18, 19 in 20 ter prispevki v pokojninski sklad iz člena 27 niso obdavčljivi.

⁽⁴⁾ UL L 56, 4.3.1968, str. 8. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 723/2004 (UL L 124, 27.4.2004, str. 1).

Člen 13

1. Poslanci imajo po koncu mandata pravico do začasnega nadomestila v višini nadomestila iz člena 10.
2. Ta pravica velja za vsako leto izvrševanja mandata en mesec, vendar najmanj 6 in največ 24 mesecev.
3. V primeru, da je poslanec izvoljen v drug parlament ali prevzame javno funkcijo, se začasno nadomestilo izplačuje tako dolgo, dokler se tak mandat ne prične izvrševati ali se javna funkcija dejansko ne nastopi.
4. V primeru smrti poslanca se začasno nadomestilo zadnjič izplača v mesecu, v katerem je nekdanji poslanec umrl.

Člen 14

1. Nekdanji poslanci so z dopolnjenim 63. letom starosti upravičeni do pokojnine.
2. Pokojnina znaša za vsako dopolnjeno leto izvrševanja mandata 3,5 % nadomestila v skladu s členom 10 in za vsak nadaljnji dopolnjen mesec dvanajstino nadomestila, vendar skupaj ne sme presegati 70 % nadomestila.
3. Pravica do pokojnine obstaja neodvisno od katere koli druge pokojnine.
4. Smiselno se uporablja člen 11.

Člen 15

1. Poslanci imajo pravico do pokojnine, če pride do nastanka invalidnosti med njihovim mandatom.
2. Smiselno se uporabi člen 14(2). Višina pokojnine znaša najmanj 35 % nadomestila v skladu s členom 10.
3. Pravica nastane z odstopom zadevnega poslanca.
4. Parlament določi pogoje za uresničevanje te pravice.
5. Smiselno se uporablja člen 11.

Člen 16

Če je nekdanji poslanec sočasno upravičen do izplačila začasnega nadomestila v skladu s členom 13 in pokojnine v skladu s členom 14 ali 15, se lahko odloči za eno izmed ureditev.

Člen 17

1. Zakonec in nepreskrbljeni otroci imajo v primeru smrti poslanca ali nekdanjega poslanca, ki je v trenutku smrti bil upravičen ali bi v prihodnje bil upravičen do pokojnine v skladu s členom 14 ali 15, pravico do vdovske ali družinske pokojnine.

2. Skupni znesek vdovske in družinske pokojnine ne sme biti višji od pokojnine, do katere bi bil poslanec upravičen ob koncu mandatne dobe ali do katere je bil upravičen ali bi bil upravičen nekdanji poslanec.
3. Ovdoveli zakonec prejme 60 % v odstavku 2 navedenega zneska, vendar najmanj 30 % nadomestila v skladu s členom 10. Ponovna poroka ne vpliva na omenjeno pravico. Pravica ne obstaja, če okoliščine, ki izhajajo iz posameznega primera, nedvomno nakazujejo na dejstvo, da je bil zakon sklenjen z namenom prejetanja vdovske ali družinske pokojnine.
4. Nepreskrbljeni otrok prejema 20 % zneska iz odstavka 2.
5. Po potrebi se najvišji znesek vdovske ali družinske pokojnine razdeli med zakonca in otroke v odstotkovnem razmerju, predvidenem v odstavkih 3 in 4.
6. Pokojnina se izplačuje od prvega dne koledarskega meseca, ki sledi dnevu smrti.
7. V primeru smrti zakonca njegova pravica preneha z zadnjim dnem meseca, v katerem je zakonec umrl.
8. Pravica otroka preneha z zadnjim dnem meseca, v katerem je dopolnil 21 let, oziroma ob koncu šolanja, vendar najkasneje zadnji dan meseca, v katerem je dopolnil 25 let. Pravica ne preneha, dokler se otrok zaradi bolezni ali invalidnosti ni zmožen sam preživljati.
9. Partnerji iz zunajzakonskih zvez, priznanih v državah članicah, so izenačeni z zakonci.
10. Parlament določi pogoje za uresničevanje te pravice.

Člen 18

1. Poslanci in nekdanji poslanci, ki prejemajo pokojnino, ter družinski člani, ki prejemajo vdovsko ali družinsko pokojnino, imajo pravico do povračila dveh tretjin stroškov, nastalih zaradi bolezni, nosečnosti ali rojstva otroka.
2. Parlament določi pogoje za uresničevanje te pravice.

Člen 19

1. Poslanci imajo pravico do zavarovanja za kritje tveganj, povezanih z izvrševanjem mandata.
2. Parlament določi pogoje za uresničevanje te pravice. Poslanci sami krijejo tretjino zapadlih zavarovalnih premij.

Člen 20

1. Poslanci imajo pravico do povračila stroškov, nastalih v zvezi z izvrševanjem mandata.
2. Parlament povrne dejansko nastale stroške za potovanja do delovnega mesta in nazaj ter druga službena potovanja.
3. Druge stroške, nastale v zvezi z mandatom, se lahko povrne v pavšalnih zneskih.

4. Parlament določi pogoje za uresničevanje te pravice.
5. Smiselno se uporablja člen 9(3).

Člen 21

1. Poslanci imajo pravico do izbire osebnih sodelavcev, ki jim pomagajo.
2. Parlament krije dejanske stroške njihove zaposlitve s strani poslancev.
3. Parlament določi pogoje za uresničevanje te pravice.

Člen 22

1. Poslanci imajo pravico do uporabe pisarniške in komunikacijske opreme ter službenih vozil Parlamenta.
2. Parlament določi pogoje za uresničevanje te pravice.

Člen 23

1. Vsa plačila se krijejo iz proračuna Evropske unije.
2. Plačila iz členov 10, 13, 14, 15 in 17 se izvedejo mesečno v eurih oziroma, če se tako odloči poslanec, v valuti države članice, kjer biva. Parlament določi pogoje, pod katerimi se izvedejo plačila.

Člen 24

Sklepi o izvajanju tega statuta začnejo veljati po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

NASLOV II

PREHODNE DOLOČBE

Člen 25

1. Poslanci, ki so pred začetkom veljavnosti tega statuta že bili v Parlamentu in bili vanj ponovno izvoljeni, se lahko glede nadomestila, začasnega nadomestila in pokojnine odločijo za nacionalno ureditev za celotno obdobje opravljanja funkcije.
2. Ta plačila se krijejo iz proračuna države članice.

Člen 26

1. Poslanci, ki želijo v skladu s členom 25(1) ohraniti pravice v dosedanji nacionalni ureditvi, to pisno sporočijo predsedniku Evropskega parlamenta v 30 dneh od začetka veljavnosti tega statuta.

2. Odločitev je dokončna in nepreklicna.
3. Če poslanci svoje odločitve ne posredujejo v navedenem roku, veljajo določila tega statuta.

Člen 27

1. Prostovoljni pokojninski sklad, ki ga je ustanovil Evropski parlament, bo obstajal tudi po začetku veljavnosti tega statuta za poslance ali nekdanje poslance, ki so že pridobili pravice in pričakovanja iz tega sklada.
2. Poslanci ohranijo pridobljene pravice v polnem obsegu. Parlament lahko določi pogoje za pridobitev novih pravic ali pričakovanj.
3. Poslanci, ki prejema nadomestilo v skladu s členom 10, ne morejo več pridobiti novih pravic iz prostovoljnega pokojninskega sklada.
4. Sklad ni na voljo poslancem, ki so bili prvič izvoljeni v Parlament po začetku veljavnosti tega statuta.
5. Smiselno se uporabljata člena 9(3) in 14(3).

Člen 28

1. Poslanec v polnem obsegu ohrani pravico do pokojnine, ki jo je pridobil v času veljavnosti tega statuta v skladu s predpisi posamezne države.
2. Če doba izvrševanja mandata v Evropskem parlamentu ali v drugem nacionalnem parlamentu v skladu s predpisi posamezne države ne omogoča pravice do pokojnine, se ta doba upošteva pri izračunu pokojnine na podlagi tega statuta. Parlament lahko s pristojnimi organi držav članic sklene sporazume o prenosu pridobljenih pravic.

Člen 29

1. Vsaka država članica lahko uredi nadomestila, začasna nadomestila in pokojnine poslancev Evropskega parlamenta, ki so bili izvoljeni v tej državi, na drugačen način, kot ga določa ta statut, trajanje prehodnega obdobja pa ne sme biti daljše od dveh zakonodajnih obdobj Evropskega parlamenta.
2. Takšna ureditev mora preprečiti, da bi bil položaj poslancev Evropskega parlamenta slabši od položaja poslancev nacionalnih parlamentov.
3. Plačila se krijejo v celoti iz proračuna države članice.
4. Takšna ureditev ne posega v pravice poslancev iz členov 18 do 22 tega statuta.

NASLOV III

KONČNE DOLOČBE

Člen 30

Ta statut začne veljati prvi dan začetka zakonodajnega obdobja Evropskega parlamenta v letu 2009.

V Strasbourgu, 28. septembra 2005

*Za Evropski parlament
Predsednik*

J. BORRELL FONTELLES
